

Vážení členovia Slovenskej lekárskej komory,

na stretnutiach členov komory, zasadnutiach orgánov komory a regionálnych komôr sú v súčasnosti nosnou témou otázky spojené s rozhodnutiami Sociálnej poisťovne doručované niektorým členom komory, ktorých obsahom je povinnosť uhradiť omeškané poistné a príslušné penále v spojitosti s tým, že títo členovia sú držiteľmi licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. S ohľadom na to, že povinnosť úhrady poistného sa v niektorých prípadoch pohybuje v tisícoch EUR, rozhodne nejde o problém, ktorému by komora nevenovala pozornosť.

Na vysvetlenie členom, ktorých sa tento problém netýka uvádzame, že v skoro každom prípade ide o nevedomé alebo neúmyselné porušenie zákona našimi členmi. Uvedené sa spravidla týka členov, ktorí v minulosti ukončili výkon povolania ako fyzické osoby a zriadili si na poskytovanie zdravotnej starostlivosti právnickú osobu, predovšetkým spoločnosť s ručeným obmedzeným. Súčasne ale nepožiadali komoru o zrušenie licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Dotknutí členovia k problematike uvádzajú tieto hlavné námietky:

- a) postup Sociálnej poisťovne je nezákonný, prečo komora s tým nič nerobí ?**
- b) komora odporučila svojim členom, aby sa za účelom výkonu činnosti transformovali z fyzickej osoby na právnickú osobu,**
- c) komora neinformovala svojich členov o tom, že si majú licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe zrušiť a neupozornila ich na možné dôsledky,**
- d) komora v tejto veci pre svojich členov nič neurobila a mala by znášať finančné straty svojich členov, ktoré im v tejto súvislosti vznikli.**

Zákonnosť postupu Sociálnej poisťovne.

Postup Sociálnej poisťovne je v súlade so zákonom a Sociálna poisťovňa nemá možnosť poistné a penále odpustiť. Možnosťou je tzv. generálny pardon, teda odpustenie penále, čo si však vyžaduje schválenie novely zákona. Sociálna poisťovňa svojim listom z 23. júla 2007 informovala komoru o povinnostiach vyplývajúcich z vydania licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Komora s týmto listom oboznámila svojich členov jeho uverejnením na webovej stránke komory v roku 2007, uverejnením v časopise komory Konzíliu č. 5/2007, ktorý bol doručený na náklady komory každému členovi.

Komora predložila Ministerstvu práce a sociálnych vecí návrh novely zákona, ktorým by sa odpustilo nezaplatené poistné a penále.

Komora odporučila svojim členom prechod na právnické osoby

Komora v minulosti, ale aj v súčasnosti odporúča svojim členom, aby prevádzkovali svoje zdravotnícke zariadenia ako právnické osoby z viacerých dôvodov. Medzi najzásadnejšie je potrebné uviesť požiadavku na možnosť prevodu kmeňa poistencov v prípade predaja ambulancie, možnosť dedenia ambulancie v prípade úmrtia lekára a v neposlednom rade ochranu lekára v prípade pochybenia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Lekár prevádzkujúci svoju ambulanciu ako fyzická osoba ručí za škodu ním spôsobenú celým svojim majetkom, lekár ktorý prevádzkuje svoju ambulanciu ako právnická osoba, napr. s.r.o. iba do výšky nesplateného vkladu spoločníka. Poskytovateľ fyzická osoba je povinný uzatvoriť poistenie na náhradu škody na zdraví, ale toto poistenie neobsahuje náhradu nemajetkovej ujmy. Rozhodnutia súdov v takýchto prípadoch zaviazali na náhradu nemajetkovej ujmy vo výškach desaťtisícov až státisícov EUR. Komora však takýmto odporúčaním nemôže niesť zodpovednosť za nedôslednosť lekára, ktorý si pri prechode z fyzickej osoby na právnickú osobu nezrušil všetky "nepotrebné" licencie a nevenoval pozornosť odporúčaniam komory ako celku. Komora opakovane upozorňovala na povinnosti a dôsledky v súvislosti s vydanými licenciami na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

Komora neinformovala svojich členov

Komora otázke licencií na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a informovaniu členov v minulosti venovala viac ako primeranú pozornosť. V časopise Konzílium č. 04/2005 bol uverejnený článok právneho poradcu komory JUDr. Ondreja Škodlera, ktorým odpovedal členke komory a poskytol podrobné informácie o výkone samostatnej zdravotníckej praxe. V časopise Konzílium č. 05/07 bolo zverejnené stanovisko Sociálnej poisťovne a stanovisko Daňového riaditeľstva SR k otázkam práv a povinností vyplývajúcich z vydaných licencií. V časopise Konzílium č. 01/08 bola uverejnená informáciu MUDr. Petra Olajoša o rokovaní na riaditeľstve Sociálnej poisťovne a o možnosti požiadať o odpustenie penále v súvislosti s držbou licencie na výkon samostatnej zdravotnej praxe. Zdôrazňujeme, že všetky čísla komorových časopisov sú doručená každému členovi komory. Uvedené stanoviská boli súčasne uverejnené na webovej stránke komory.

Na webovej stránke komory bolo uverejnené dňa 15.4 2008 aj stanovisko právneho poradcu komory JUDr. Ondreja Škodlera pod názvom Zamestnanecký pomer lekára súbežne s licenciou na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Zo stanoviska citujeme *"Nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o vydaní licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sa lekár stáva samostatne zárobkovo činnou osobou - podnikateľom. Z tohto nadobudnutého postavenia mu vznikajú všetky odvodové a daňové povinnosti v zmysle právnych predpisov SR. Na povinnosti vyplývajúce zo statusu SZČO nemá vplyv, že lekár v skutočnosti samostatnú zdravotnícku prax nevykonáva. To znamená, že držiteľ licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je povinný najmä prihlásiť sa do Sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne, zaregistrovať sa na daňovom úrade a požiadať na Štatistickom úrade o pridelenie IČO."*

V roku 2014 bol k otázke licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe venované osobitné stanovisko, ktoré bolo zaslané každému členovi komory prostredníctvom emailovej pošty a bolo uverejnené na webovej stránke komory.

V časopise Medikom č. 04/2014 bol venovaný článok problematike licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

Počas celého obdobia boli poskytované informácie členom komory v súvislosti s predmetnými licenciami prostredníctvom právneho poradenstva komory, či už osobnými konzultáciami, emailovými stanoviskami a podobne.

Informovanosti členov v rokoch 2007 až 2008 a v roku 2014 sme sa venovali preto, lebo práve tieto obdobia sú z pohľadu povinnosti úhrady najaktuálnejšie.

Komora nič neurobila, mala by znášať finančné straty

Orgány komory otázke licencií na výkon samostatnej zdravotníckej praxe venovali trvalú pozornosť od ich zavedenia zákonom v roku 2004. Opakovane sa na svojich zasadnutiach tejto problematike venovalo prezídium komory, aj rada komory. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, orgány komory si uvedomovali závažnosť tejto problematiky a možných následkov nedodržania zákonných povinností zo strany členov, a preto komora venovala informovanosti členov veľkú pozornosť. Žiaľ, musíme konštatovať, že časť členov komory sa s informáciami komory neoboznamuje aj keď sú im doručované emailom, vo forme časopisu alebo na webovej stránke komory, a to ani vtedy, keď sa dotýkajú ich osobných a podnikateľských záujmov. Zároveň sme radi, že výrazná väčšina členov venovala tejto otázke pozornosť a dnešný problém neuhradeného poistného a penále sa týka len malého okruhu členov komory.

Vedenie komory vyvinulo v tejto otázke významnú iniciatívu. K problematike rokovalo dňa 12.05.2016 s generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne. Dňa 20.09.2016 tejto téme venovalo tlačovú konferenciu, ktorou chcelo upozorniť verejnosť predovšetkým na etický rozmer tejto problematiky. S poľutovaním však musíme konštatovať, že ani jeden člen, ktorého sa problematika týka, nebol ochotný sa tlačovej besedy zúčastniť.

Dňa 27.09.2016 zástupcovia komory opakovane rokovali o problematike s generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne. Dňa 25.10.2016 zástupcovia komory rokovali so štátnym tajomníkom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na ktorom predložili legislatívny návrh na zákonný "generálny pardon".

Komora v záujme svojich členov vykonala celý rad krokov, aby ich upozornila na povinnosti vyplývajúce z vlastníctva licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ale aj na zmiernenie následkov, ktoré z jej vlastníctva niektorým členom vplynuli. Komora však nemôže znášať následky toho, že niektorí členovia komory nevenovali dostatočnú pozornosť tejto otázke a vlastnou pasivitou si spôsobili súčasné následky.

Napriek tomu i v tomto období sme nepoľavili vo svojom úsilí a naďalej vyvíjame maximálne úsilie na zmenu legislatívy, aby postihy spomínaných lekárov - našich členov boli čo najmenšie. Slovenská lekárska komora vždy stála, stojí a aj bude stáť za svojimi členmi.

Bratislava 15. 11.2016

Rada SLK